

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
27 серпня 2024 р.,

протокол № 08

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

ПРОГРАМА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ЇЇ ВИКОНАННЯ

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок»

освітньо-професійна програма підготовки магістрів
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра фінансів та цифрової економіки

Схвалено на засіданні
кафедри фінансів та цифрової
економіки
26 серпня 2024 р.,
протокол № 08

Завідувач кафедри

Наталія ВИГОВСЬКА

Гарант освітньо-професійної
програми

Андрій ПОЛЧАНОВ

Розробники: д.е.н., проф. ВИГОВСЬКА Наталія,
д.е.н., проф. ПЕТРУК Олександр,
д.е.н., проф. ПОЛЧАНОВ Андрій,
к.е.н., доцент кафедри фінансів та цифрової економіки ЛИТВИНЧУК Ірина

Житомир
2024

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 2

Програма науково-дослідної практики та методичні вказівки до її виконання для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньо-професійної програми підготовки магістрів [Текст] / Укладачі: Виговська Н.Г., Литвинчук І.В., Петрук О.М., Полчанов А.Ю. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2024. 23 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 3

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів 6	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	нормативна
Модулів – 1	Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Рік підготовки:
Змістовних модулів – 1		1
		Семестр
		2
Загальна кількість годин - 180	Освітній ступінь: <i>магістр</i>	Вид контролю: диференційований залік

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Мета та основні завдання.....	5
2. Зміст практики.....	6
3. Форми та методи контролю.....	8
4. Вимоги до оформлення звіту.....	8
5. Критерії оцінювання практики.....	13
Додатки.....	15

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 4

ВСТУП

Практична підготовка фахівців у системі вищої освіти націлена на подальшу інтеграцію навчання та виробництва. Підготовка магістрів базується на глибоких фундаментальних і професійних знаннях та ґрунтовній практичній підготовці, орієнтованій на конкретну галузь і посаду, а також на функціональну націленість та диференціацію характеру майбутньої діяльності спеціаліста.

Науково-дослідна практика магістрів є обов'язковим компонентом освітньої програми для здобуття кваліфікаційного рівня магістра з відповідної спеціальності і має на меті набуття здобувачем вищої освіти професійних навичок та вмінь здійснення самостійної наукової-дослідної роботи.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти як одна із форм організації освітнього процесу здійснюється шляхом проходження практики на базах практики, що забезпечують практичну підготовку. У Державному університеті «Житомирська політехніка» практична підготовка є невід'ємною складовою освітніх програм підготовки за освітніми ступенями «молодший бакалавр», «бакалавр», «магістр» та «доктор філософії» за денною та заочною формами навчання і проводиться на оснащених відповідним чином базах практики.

Другий (магістерський) рівень вищої освіти передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією), загальних засад методології наукової та/або професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

Практична підготовка здійснюється в умовах професійної діяльності під керівництвом науково-педагогічного працівника університету та фахівця від бази практики.

Ця програма розглядає загальні питання організації, проведення і підведення підсумків науково-дослідної практики здобувачів вищої освіти ступеня «магістр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньо-професійної програми підготовки магістрів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 5

1. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

Метою науково-дослідної практики є набуття здобувачами вищої освіти досвіду самостійної науково-дослідної роботи та опрацювання методики її проведення, поглиблення теоретичних знань в сфері фінансових відносин, підбір фактичного матеріалу для написання випускної кваліфікаційної роботи, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел.

Здобувачі вищої освіти під час проходження науково-дослідної практики мають вирішити наступні **завдання**:

- вивчення теоретичних класичних джерел за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри та відповідно до наукової проблеми дослідження щодо майбутньої кваліфікаційної роботи;
- визначення стану розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі;
- ознайомлення із структурою, науковою проблематикою та результатами наукової роботи академічних і галузевих інститутів та їх провідних спеціалістів щодо обраного напрямку досліджень;
- визначення структури та основних завдань магістерського дослідження;
- оволодіння методикою обробки та аналізу статистичних даних;
- апробація основних теоретичних та практичних рекомендацій кваліфікаційної роботи (у формі виступів на конференціях, написанні наукових статей, рекомендацій до органів влади й управління тощо);
- застосування активних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін фахового напрямку «Управління та адміністрування» за спеціальністю «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Основними результатами навчання є здобуття загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 6

сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Програмні результати навчання:

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Науково-дослідна практика повинна відповідати напряму наукових досліджень здобувача вищої освіти другого магістерського рівня. Під час такої практики надається можливість використати нові методи та отримати необхідні результати досліджень, що їх проводить здобувач вищої освіти при написанні кваліфікаційної роботи.

На певний час здобувач вищої освіти змінює роль: від студента-слухача до науковця-дослідника, що надає змогу самому оцінити складність науково-дослідної роботи.

2. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

2.1. Загальні положення

Проходження здобувачами вищої освіти науково-дослідної практики орієнтується на отримання основних результатів науково-дослідної роботи.

Предметом науково-дослідної практики є поглиблення навичок самостійної наукової роботи, розширення наукового світогляду здобувачів вищої освіти, дослідження проблем практики та вміння пов'язувати їх з

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 7

обраним теоретичним напрямком дослідження, визначати структуру та логіку майбутньої кваліфікаційної роботи.

Програма регламентує організаційно-методичне забезпечення науково-дослідної практики здобувачів вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та базується на таких законодавчих та нормативних документах:

– Закон України «Про вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>);

– Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Державного університету «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-provedennya-praktyky-studentiv-zhdtu/>);

– ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» кваліфікація: магістр фінансів, банківської справи та страхування.

Згідно з навчальними планами спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» магістри проходять науково-дослідну практику у II семестрі першого року навчання протягом 4 тижнів. Загальний обсяг практики складає 180 годин (6 кредитів).

2.2. Бази практики

Науково-дослідна практика є індивідуальною, основним базовим об'єктом науково-дослідної практики є випускаюча кафедра фінансів та цифрової економіки, факультету бізнесу та сфери обслуговування та наукові бібліотеки.

Науково-дослідна практика може проводитись також за додаткової потреби на базі науково-дослідних закладів, відповідних профільних кафедр вищих навчальних закладів, наукових та аналітичних підрозділів підприємств, установ, організацій, відомств, бібліотек тощо, які проводять науково-дослідні роботи чи здійснюють розробки та мають наукові здобутки у сфері наукової проблематики здобувачів.

Для проходження науково-дослідної практики можливо залучати здобувачів вищої освіти безпосередньо у проведення науково-дослідної роботи, підготовки наукових звітів, розробки наукової тематики випускаючої кафедри фінансів та цифрової економіки.

2.3. Порядок організації та керівництво науково-дослідною практикою

Науково-дослідна практика для здобувачів магістратури кожної спеціальності проводиться згідно з навчальним планом підготовки магістра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 8

ринок». Протягом проходження науково-дослідної практики та виконання основних завдань програми практики, кожен здобувач вищої освіти повинен отримати конкретні наукові результати з обраної наукової проблеми, що будуть відображені у формулюванні теми кваліфікаційної роботи.

3. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні - розповідь, пояснення, інструктаж; наочні - демонстрація, ілюстрація. За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Поточний контроль здійснюється керівником практики протягом проходження здобувачами вищої освіти науково-дослідної практики шляхом оцінки їх систематичної роботи. Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної діяльності практиканта протягом конкретного періоду.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

4.1. Структура та оформлення звіту з науково-дослідної практики

Основним документом, що свідчить про виконання здобувачем програми науково-дослідної практики є письмовий звіт.

Рекомендується така послідовність викладення матеріалу в звіті:

- Титульна сторінка звіту (Додаток А).
- Щоденник практики (Додаток Б).
- Зміст звіту із зазначенням сторінок.
- Програма наукового дослідження за обраною темою кваліфікаційної роботи (Додаток В).
- Бібліографія (стислий аналіз науково-інформаційних джерел, проаналізованих практикантом та відібраних для написання кваліфікаційної роботи магістра).
- Основний текст (1 розділ кваліфікаційної роботи).
- Тези (апробовані на наукових конференціях).
- До звіту обов'язково додається список використаної наукової літератури, нормативно-правових джерел, додатки у вигляді статистичного та фактологічного матеріалу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 9

4.2. Загальні вимоги до формулювання Програми наукового дослідження кваліфікаційної роботи

У будь-якому дослідженні треба обмежувати себе як за шириною охоплення теми, так і за глибиною її розробки: з цього випливає, що необхідно сформулювати не тільки завдання даного етапу дослідження, а й обмеження у вирішенні загального завдання. Обмеження особливо важливі на етапі написання роботи за готовим чорновим матеріалом.

Поради щодо *техніки роботи*: при виконанні великої роботи необхідно звільнитися від дрібних сторонніх справ; не можна робити дві справи одночасно: це не означає, що не варто чергувати складну і просту, особливо механічну роботу; треба знайти індивідуальні засоби «втягування» в роботу. (Як правило, у всіх науковців найбільші труднощі викликає початок роботи. Універсальних засобів «втягування» немає, вони для кожного індивідуальні. На наш погляд, добре було б розпочинати роботу з перелічування раніше написаного матеріалу та його коригування. Після 30-40 хв. такої праці з'являється бажання йти далі. Також індивідуально має бути обраний час роботи з граничною творчою продуктивністю); особливу увагу слід звернути на допустиму тривалість праці та необхідний час відпочинку. Кожна праця вимагає дотримання режиму, інакше вона стає малопродуктивною і може призвести до втрати віри у свої сили.

Не працювати без плану. За весь період роботи над кваліфікаційною роботою може існувати кілька планів.

Контролювати хід роботи, обмежувати глибину розробки. За результатами контролю треба коригувати як загальний план, так і окремі його частини.

Формулювання теми кваліфікаційної роботи. Вибір теми є найвідповідальнішим етапом науково-дослідної практики і написання кваліфікаційної роботи, бо від нього залежить майбутня діяльність, яка вирішально обумовлює результат дослідження. Практика показує, що правильно обрати тему – означає наполовину забезпечити успішне її виконання.

При обранні теми основними критеріями мають бути: актуальність, новизна і перспективність; наявність теоретичної бази; можливість виконання теми в даній установі; зв'язок її з конкретними господарськими планами і довгостроковими програмами; можливість отримання від упровадження результатів дослідження економічного та соціального ефекту.

Обравши тему, магістр має усвідомити сутність пропонованої ідеї, її новизну й актуальність, теоретичну важливість і практичну доцільність. Це значно полегшує оцінку й остаточне закріплення обраної теми. Кваліфікаційна робота повинна характеризуватися елементами наукової новизни.

Говорячи про новизну ідеї (а отже, і теми), не треба забувати відоме

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 10

положення, що не все нове є обов'язково прогресивним, так само, як і старе – консервативним. Наукова новизна самої роботи – це ознака, наявність якої дає авторові підстави використовувати поняття «вперше» при характеристиці отриманих ним результатів і проведення дослідження в цілому. Поняття «вперше» означає в науці факт відсутності подібних результатів до їх публікації. Уперше може проводитися дослідження на оригінальні теми, раніше не досліджувані в тій чи іншій галузі наукового знання.

Для багатьох галузей наукова новизна виявляється в наявності вперше сформульованих і змістовно обґрунтованих теоретичних положень, методичних рекомендацій, які впроваджені в практику і суттєво впливають на досягнення нових соціально-економічних результатів. Новими можуть бути тільки ті положення дослідження, що сприяють подальшому розвитку науки або окремих її напрямів. Новизна історичних досліджень полягає у введенні до наукового обігу досі не використовуваних джерел, з'ясуванні генезису розвитку тієї чи іншої галузі знань, у розкритті закономірностей і основних шляхів розвитку певної наукової галузі.

Часом магістри висловлюють побоювання, чи не робить хтось іще дослідження за аналогічною темою або такою самою ж темою. Ці побоювання є марними, хоча природно, що актуальною темою можуть займатися в кількох установах одночасно. Досвід підказує, що не можуть двоє людей, не пов'язаних один з одним, однаково розв'язати якусь проблему. Обов'язково принцип розв'язання проблеми, зміст теоретичної частини, методика експерименту будуть різними.

Кожен магістр повинен уміти визначити новизну свого наукового результату.

Найтиповіші помилки, яких припускаються у цьому, такі: новизна підміняється актуальністю теми, її практичною і теоретичною значущістю; висновки до розділів мають характер констатації і є самоочевидними твердженнями, з якими дійсно не можна сперечатися; немає зв'язку між отриманими раніше й новими результатами, тобто наступності.

За місцем отриманих знань серед відомих наукових даних можна виділити три рівні новизни: перетворення відомих даних, докорінна їх зміна; розширення, доповнення відомих даних; уточнення, конкретизація відомих даних, поширення відомих результатів на новий клас об'єктів, систем.

Рівень перетворення характеризується принципово новими в даній галузі знаннями, які не просто доповнюють відомі положення, а являють собою щось самостійне. Самоперевірку цього рівня можна здійснити, поставивши собі запитання: «А що, ніхто ніколи цього завдання не виконував?» На цьому рівні суттєво важливо розрізняти два варіанти новизни: дискусійно-гіпотетичну і загальноновизнану. У першому випадку нові результати ще не досить доказові, не мають достатніх всебічних конкретизацій і нерідко натрапляють на протидію, оскільки самі факти не піддаються новаторському науковому поясненню. Тому залишається сумнів

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 11

щодо справедливості таких наукових ідей.

На рівні доповнення новий результат розширює відомі теоретичні або практичні положення, додає до них нові елементи, доповнює знання в даній галузі без зміни їхньої сутності.

На рівні конкретизації новий результат уточнює відоме, конкретизує окремі положення, що стосуються поодиноких випадків. На цьому рівні відомий метод, спосіб можуть бути розвиненими і поширеними на новий клас об'єктів, систем, явищ.

Таким чином, практично будь-яка актуальна науково-дослідна тема може забезпечити виконання дисертації. Все залежить від глибини і широти її розроблення, а отже, від самого магістра.

Даючи оцінку практичній значущості обраної теми, слід знати, що ця значущість залежить від характеру конкретного наукового дослідження.

Якщо робота має методологічний характер, то її практична значущість може полягати: у публікації основних результатів дослідження на сторінках монографій, підручників, наукових статей; у наявності авторських свідоцтв, актів про впровадження результатів дослідження на практиці; в апробації результатів дослідження на науково-практичних конференціях і симпозіумах; у використанні наукових розроблень у навчальному процесі закладів освіти; в участі у розробці державних і регіональних програм розвитку тієї чи іншої галузі народного господарства; у використанні результатів дослідження для підготовки нових нормативних і методичних документів.

Практична значущість кваліфікаційного дослідження методичного характеру може виявити себе: у наявності науково обґрунтованих і апробованих результатами експериментів методів і засобів удосконалення економічного або соціального розвитку країни. Сюди ж відносять дослідження з наукового обґрунтування нових і розвитку діючих систем, методів і засобів того чи іншого виду діяльності.

Форми впровадження наукових результатів методичного характеру: пропозиції щодо вдосконалення систем соціально-економічного, політичного, юридичного та ін. регулювання; рекомендації стосовно удосконалення економічного механізму, управління соціальними процесами тощо; нормативні та методичні документи, затверджені або рекомендовані для використання міністерствами, державними комітетами, відомствами, об'єднаннями або іншими зацікавленими організаціями.

Коли передбачається, що майбутнє дослідження забезпечуватиме наукове обґрунтування шляхів оптимізації трудових і матеріальних ресурсів або виробничих процесів, тобто носить тільки прикладний характер, то його практична значущість може виявлятися у таких формах: наукового обґрунтування напрямів, способів удосконалення умов і ефективності праці, основних виробничих і невиробничих фондів, матеріальних, паливно-енергетичних ресурсів та інших факторів соціальної й економічної діяльності

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 12

об'єднань, відомств, організацій; економічного обґрунтування заходів щодо використання науково-технічних досягнень у різних галузях науки та практики; обґрунтування пропозицій з використання досягнень наукових розроблень у практичній діяльності підприємств і організацій; розв'язання окремих проблемних питань у розробленні науково-дослідних тем, держбюджетних і договірних наукових робіт; використання результатів дослідження в реальних розробках проектних інститутів, проектно-конструкторських та інших організацій.

Складання плану роботи. Від самого початку роботи магістрові необхідно мати план, хоча б попередній, такий, що буде багато разів коригуватися. Досвід вказує на те, що за весь період роботи можуть бути складені плани кількох видів. Робочий план починається з розробки теми, тобто задуму наукового дослідження. Можливо, що підґрунтям такого задуму буде лише гіпотеза, тобто припущення, викладене як на основі інтуїції (передчуття), так і на попередньо розробленій версії (тобто на повідомленні чогось з метою попереднього пояснення). Навіть така постановка справи дасть змогу систематизувати й упорядкувати всю наступну роботу.

Попередній робочий план тільки в основних рисах дає характеристику предмета дослідження, надалі такий план може і повинен уточнюватися, проте основне завдання, що стоїть перед роботою в цілому, має змінюватися якомога менше.

Робочий план має довільну форму. Як правило, це план-рубрика, що складається з переліку розташованих у колонку рубрик, об'єднаних внутрішньою логікою дослідження даної теми. Такий план використовується на перших стадіях роботи, даючи змогу ескізно представити проблему, що досліджується, в різних варіантах. На основі розробки такого плану формуються бібліографічні списки, в процесі опрацювання літератури за яким план уточнюється.

На пізніших стадіях роботи складають план-проспект, тобто реферативне викладення розміщених у логічному порядку питань, за якими надалі буде систематизуватися увесь зібраний фактичний матеріал. Доцільність складання плану-проспекту визначається тим, що шляхом систематичного включення все нових і нових даних його можна довести до заключної структурно-фактологічної схеми роботи.

Необхідно усвідомити *черговість* і *логічну послідовність* запланованих робіт. При організаційній черговості завдання виконуються залежно від наявних можливостей, порядок їх виконання може змінитися за тієї умови, щоб за певний період вони всі були виконані.

Логічна послідовність диктує розкриття сутності завдання. Доки не завершений перший розділ, не можна переходити до другого. Важливо навчитися знаходити в будь-якій роботі головне, вирішальне, те, на чому треба зосередити в даний час всю увагу. Це дасть можливість знайти

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 13

оптимальні розв'язки поставлених завдань.

Такий методичний підхід приводить до необхідності врахування стратегії і тактики наукового дослідження. Це означає, що дослідник визначає генеральну мету роботи, формулює центральне завдання, виявляє всі доступні резерви для виконання задуму та ідеї, обирає необхідні методи і прийоми дій, знаходить найзручніший час для виконання кожної операції.

За кожним науковим результатом можна простежити повний цикл дослідження, тобто сукупність етапів, що починається в точці «повного незнання» і закінчується впровадженням «добутого» знання. При плануванні етапів досліджень доцільно одночасно продумати підготовку до друку необхідних публікацій.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Загальна форма звітності з практичної підготовки здобувача - це подання та захист письмового звіту з практики. Результатом практики має стати отримання наукових результатів, які будуть використані у подальших наукових дослідженнях практиканта.

Письмовий звіт подається на рецензування керівникові практики від кафедри.

Оформлений за всіма зазначеними вимогами звіт з науково-дослідної практики приймається викладачем-керівником практики в університеті протягом 10 днів після її закінчення. Підведення підсумків науково-дослідної практики відбувається відкрито перед членами комісії. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента та враховується при визначенні стипендії разом з оцінками за результатами підсумкового семестрового контролю.

Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених закладом вищої освіти. Здобувач, який повторно отримав незадовільну оцінку з науково-дослідної практики в комісії, відраховується з закладу вищої освіти.

Підсумки науково-дослідної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на засіданнях Вченої Ради факультету.

Оцінювання звіту з науково-дослідної практики здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

Оцінку «відмінно»: від 90 до 100 балів, що відповідає оцінці «А» за шкалою ECTS виставляють здобувачу вищої освіти, який повністю виконав завдання, що передбачені цією програмою, отримав позитивні відгуки керівника науково-дослідної практики від університету, послідовно та логічно доповів про результати практики під час захисту, продемонстрував

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 14

вміння чітко викладати власні думки, дав вичерпні аргументовані відповіді на всі запитання викладача-керівника практики.

Оцінку «добре»: 82-89 балів, що відповідає оцінці «В» за шкалою ECTS, 74-81 балів, що відповідає оцінці «С» за шкалою ECTS виставляють здобувачу вищої освіти, який повністю виконав завдання науково-дослідної практики, отримав позитивний висновок керівника практики з окремими несуттєвими зауваженнями, достатньо змістовно доповів про результати роботи під час захисту, в цілому аргументовано і без суттєвих помилок відповів на запитання викладача-керівника практики.

Оцінку «задовільно»: 64-73 балів, що відповідає оцінці «D» за шкалою ECTS, 60–63 балів, що відповідає оцінці «Е» за шкалою ECTS виставляють здобувачу вищої освіти, який виконав звіт з науково-дослідної практики відповідно до вимог цієї програми, але з окремими недоліками, висвітленими у висновку керівника, доповів під час захисту про результати проходження практики без суттєвих порушень послідовності викладення матеріалу, неповно або недостатньо аргументовано відповів на запитання викладача-керівника практики, припустив окремі помилки у своїх відповідях.

Оцінку «незадовільно»: 35-59 балів, що відповідає оцінці «FX» за шкалою ECTS, 0-34 балів, що відповідає оцінці «F» за шкалою ECTS виставляють здобувачу вищої освіти, який виконав звіт з науково-дослідної практики у неповному обсязі (не виконав окремі завдання, що передбачені цією програмою) або з суттєвими недоліками змісту та оформлення, про що зазначається у висновку керівника, невпевнено орієнтувався в змісті звіту під час його захисту, не зміг послідовно доповісти про результати практики, припустив грубі помилки у відповідях (або зовсім не відповів) на запитання викладача-керівника практики.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 15

Додаток А

Міністерство освіти і науки України
Державний університет «Житомирська політехніка»
Факультет бізнесу та сфери обслуговування

Кафедра фінансів та цифрової економіки

ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ
здобувача освіти групи **ФБСМ-10**
Іванов Іван Іванович
(прізвище, ім'я по батькові)

Термін проходження науково-дослідної практики **06.01.2025 – 02.02.2025 р.**

Відповідальний за практику

(підпис)

(ПІБ, посада)

Житомир
2025

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 16

Додаток Б

Щоденник практики

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(повне найменування закладу вищої освіти)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

здобувача

(прізвище, ім'я, по батькові)

Інститут, факультет

Кафедра

освітній рівень

спеціальність

(назва)

курс, група

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 17

Здобувач _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи “ ” _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
Підприємства, організації, установи “ ” _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 18

Календарний графік проходження практики

[illegible]

Керівники практики:
від закладу вищої освіти

від підприємства, організації, установи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 22

Додаток В

Програма наукового дослідження за обраною темою кваліфікаційної роботи

№ з/п	Питання (завдання) дослідження	Термін виконання	Виконавець
1.	Формування та затвердження теми магістерської дипломної роботи – «Дивідендна політика корпорацій»	3 дні	Адаменко А.С.
2.	Написання вступної частини роботи (пишеться в кінці)	1 день	Адаменко А.С.
3.	Написання першого розділу магістерської роботи: «Теоретичні аспекти функціонування дивідендної політики корпорацій»	9 днів	Адаменко А.С.
3.1.	Написання першого пункту першого розділу магістерської роботи: «Сутнісна характеристика поняття «дивідендна політика»: мета, завдання, роль та значення дивідендної політики підприємства.	2 дні	Адаменко А.С.
3.1.1.	Визначення сутнісної характеристики поняття «дивідендна політика»	0,5 дня	Адаменко А.С.
3.1.2.	Визначення мети дивідендної політики корпорації	0,25 дня	Адаменко А.С.
3.1.3.	Визначення завдання дивідендної політики корпорації	0,25 дня	Адаменко А.С.
3.1.4.	Визначення ролі та значення дивідендної політики в діяльності корпорації	1 день	Адаменко А.С.
3.2.	Написання другого пункту першого розділу магістерської роботи: «Теорії та види дивідендної політики.»	3 дні	Адаменко А.С.
3.2.1.	Характеристика теорій дивідендної політики	1 день	Адаменко А.С.
3.2.2.	Характеристика видів дивідендної політики, визначення їх переваг та недоліків	2 дні	Адаменко А.С.
3.3.	Написання третього пункту першого розділу магістерської роботи: «Етапи формування дивідендної політики та фактори, що на неї впливають»	3 дні	Адаменко А.С.
3.3.1.	Характеристика етапів формування дивідендної політики корпорацій	1 день	Адаменко А.С.
3.3.2.	Систематизація факторів, що впливають на дивідендну політику	2 дні	Адаменко А.С.
3.4.	Написання попередніх висновків до першого розділу магістерської роботи	1 день	Адаменко А.С.
4.	Написання другого розділу магістерської роботи: «Реалізація дивідендної політики корпораціями»	16 днів	Адаменко А.С.
4.1.	Написання першого пункту другого розділу магістерської роботи: «Аналіз сучасних тенденцій дивідендної політики вітчизняних підприємств»	4 дні	Адаменко А.С.
4.1.1.	Визначення провідних тенденцій реалізації вітчизняними підприємствами дивідендної політики	1	Адаменко А.С.
4.1.2.	Пошук та аналіз фінансової звітності підприємств за останніх 3-5 років	3	Адаменко А.С.
4.2.	Написання другого пункту другого розділу магістерської роботи: «Зарубіжний досвід реалізації дивідендної політики корпораціями»	6 днів	Адаменко А.С.
4.2.1.	Визначення провідних тенденцій реалізації іноземними підприємствами дивідендної політики	1 день	Адаменко А.С.
4.2.2.	Пошук та аналіз фінансової звітності підприємств за останніх 3-5 років	4 дні	Адаменко А.С.
4.2.3.	Порівняння одержаних результатів з результатами по вітчизняним підприємствам	1 день	Адаменко А.С.
4.3.	Написання третього пункту другого розділу магістерської роботи: «Проблеми та перспективи розвитку дивідендної політики»	5 днів	Адаменко А.С.
4.3.1.	Визначення поточних проблем реалізації дивідендної політики корпорацій та пошук шляхів їх вирішення	2 дні	Адаменко А.С.
4.3.2.	Визначення перспектив та формулювання подальших шляхів розвитку дивідендної політики фірм	3 дні	Адаменко А.С.
4.4.	Написання попередніх висновків до другого розділу магістерської роботи	1 день	Адаменко А.С.
5.	Написання попередніх загальних висновків та пропозицій до магістерської роботи	3 дні	Адаменко А.С.
6.	Формування списку використаних літературних джерел	1 день	Адаменко А.С.
7.	Формування списку додатків	1 день	Адаменко А.С.
8.	Формування попереднього варіанту магістерської роботи	19 днів	Адаменко А.С.
9.	Внесення коригувань до магістерської роботи	6 днів	Адаменко А.С.
10.	Оформлення остаточного варіанту магістерської роботи	5 днів	Адаменко А.С.
11.	Впровадження результатів наукових досліджень в теорію і практику	Протягом 3 місяців	Адаменко А.С.
12.	Оцінка ефективності результатів наукових досліджень	Протягом 2 місяців	Адаменко А.С.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/072.00.2/М/ОК11 -2024
	Екземпляр № 1	Арк 23 / 23

№ з/п	Питання (завдання) дослідження	Термін виконання	Виконавець
Діагностичний етап			
1.	Формулювання провідних ідей	3 дні	Адаменко А.С.
2.	Формулювання гіпотези	1 день	Адаменко А.С.
3.	Визначення напрямку дослідження	2 дні	Адаменко А.С.
4.	Визначення проблеми дослідження	2 дні	Адаменко А.С.
5.	Ознайомлення зі станом обраної для дослідження проблеми	5 днів	Адаменко А.С.
6.	Накопичення наукових фактів у процесі дослідження	6 днів	Адаменко А.С.
7.	Формулювання об'єктів дослідження	2 дні	Адаменко А.С.
8.	Визначення предмета дослідження	2 дні	Адаменко А.С.
Практичний етап			
1.	Вибір теми дослідження – Дивідендна політика корпорацій	1 день	Адаменко А.С.
2.	Формулювання актуальності дослідження	2 дні	Адаменко А.С.
3.	Визначення мети і завдання дослідження	2 дні	Адаменко А.С.
4.	Розробка попереднього плану дослідження	4 дні	Адаменко А.С.
5.	Пошук і збір інформації	30 днів	Адаменко А.С.
5.1.	Розділ I. Теоретичні аспекти функціонування дивідендної політики корпорацій	9 днів	Адаменко А.С.
5.1.1.	Характеристика поняття «дивідендна політика», визначення мети, завдання ролі та значення дивідендної політики підприємства	2 дні	Адаменко А.С.
5.1.2.	Систематизація і характеристика теорій та видів дивідендної політики з врахуванням їх переваг та недоліків	3 дні	Адаменко А.С.
5.1.3.	Характеристика етапів формування дивідендної політики та систематизація і групування факторів, що на неї впливають – зовнішні, внутрішні.	3 дні	Адаменко А.С.
5.1.4.	Написання попередніх висновків до Розділу I	1 день	Адаменко А.С.
5.2.	Розділ II. Реалізація дивідендної політики корпораціями	16 днів	Адаменко А.С.
5.2.1.	Аналіз сучасних тенденцій реалізації дивідендної політики вітчизняними підприємствами – визначення відповідних тенденцій, збір та обробка фінансової звітності підприємств за 3-5 років.	4 дні	Адаменко А.С.
5.2.2.	Зарубіжний досвід реалізації дивідендної політики корпораціями – визначення тенденцій реалізації політики виплати дивідендів іноземними фірмами, збір та обробка фінансової звітності підприємств за 3-5 років, порівняння результатів з вітчизняними підприємствами.	6 днів	Адаменко А.С.
5.2.3.	Проблеми та перспективи розвитку дивідендної політики корпорацій та пошук шляхів їх вирішення, визначення перспектив та формулювання подальших шляхів розвитку дивідендної політики фірм.	5 днів	Адаменко А.С.
5.2.4.	Написання попередніх висновків до Розділу II	1 день	Адаменко А.С.
5.3.	Формулювання попередніх висновків та пропозицій до магістерської роботи	3 дні	Адаменко А.С.
5.4.	Формулювання попереднього списку використаних літературних джерел	1 день	Адаменко А.С.
5.6.	Формулювання попереднього списку додатків до наукової роботи	1 день	Адаменко А.С.
6.	Аналіз та інтерпретація інформації	20 днів	Адаменко А.С.
7.	Вибір методів дослідження	2 дні	Адаменко А.С.
Узагальнюючий етап			
1.	Групування та систематизація зібраної інформації	5 днів	Адаменко А.С.
2.	Наукове опрацювання зібраної інформації та формування попереднього варіанту наукової роботи	14 днів	Адаменко А.С.
3.	Формулювання попередніх висновків, їх апробація та уточнення, внесення коригувань до наукової роботи	5 днів	Адаменко А.С.
4.	Складання остаточного плану наукового дослідження	1 день	Адаменко А.С.
5.	Оформлення остаточного варіанта наукової роботи	5 днів	Адаменко А.С.
Етап впровадження			
1.	Впровадження результатів наукових досліджень в теорію і практику	Протягом 3 місяців	Адаменко А.С.
2.	Оцінка ефективності результатів наукових досліджень	Протягом 2 місяців	Адаменко А.С.